

Uzupełnienia do flory roślin naczyniowych Pojezierza Zachodniosuwalskiego (północno-wschodnia Polska)

ARTUR PLISZKO

PLISZKO, A. 2024. Additions to the flora of vascular plants of the Pojezierze Zachodniosuwalskie lakeland (NE Poland). *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 29(2): 103–109. Kraków. e-ISSN 2449-8890, ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: The aim of this work was to supplement the flora of vascular plants of the Pojezierze Zachodniosuwalskie lakeland, a mesoregion in north-eastern Poland, with new records from 2019–2024. Distribution data, mainly for rare and new taxa in the region, were collected based on field inventories using the ATPOL cartogram method. The floristic list presents 45 taxa of vascular plants, including seven taxa new for the flora of the mesoregion. The red list status and establishment of selected species in the regional flora are briefly discussed.

KEY WORDS: biological records, native and alien plants, phytogeography, Poland

A. Pliszko, Instytut Botaniki, Wydział Biologii, Uniwersytet Jagielloński, ul. Gronostajowa 3, 30-387 Kraków, Polska; e-mail: artur.pliszko@uj.edu.pl, ORCID: 0000-0003-3620-6695

WSTĘP

Pojezierze Zachodniosuwalskie jest mezoregionem w obrębie Pojezierza Litewskiego, położonym w północno-wschodniej Polsce, na terenie województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Zajmuje obszar o powierzchni 799 km², znajdujący się w strefie klimatu umiarkowanego z wyraźnym wpływem klimatu kontynentalnego, czego przejawem jest wysoka liczba dni bardzo mroźnych i przymrozkowych w ciągu roku (RICHLING & SOLON 2021). W latach 1991–2020 w Suwałkach średnia roczna temperatura powietrza wynosiła 7,2°C i była o ponad 2°C niższa niż w Szczecinie, Wrocławiu i Opolu, natomiast średnia roczna suma opadów osiągnęła 607 mm i była wyższa o kilkadziesiąt mm niż w wymienionych powyżej miastach zachodniej Polski (GUS 2024). Cechą charakterystyczną mezoregionu jest urozmaicona rzeźba w typie krajobrazu nizin glacialnych, pagórkowatych i wzgórzowych, z wyróżniającą się rynną lodowcową rzeki Rospudy i towarzyszącymi jej jeziorami rynnowymi (RICHLING & SOLON 2021). Pojezierze Zachodniosuwalskie jest obszarem rolniczym, pozbawionym miast, w znacznym stopniu wylesionym (lasy zajmują około 15% powierzchni). Na obszarach leśnych dominują siedliska grądu subkontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) odmiany subborealnej (RICHLING & SOLON 2021).

Flora roślin naczyniowych Pojezierza Zachodniosuwalskiego była przedmiotem intensywnych badań w latach 2008–2011 (PLISZKO 2012, 2014a). Na podstawie inwentaryzacji florystycznych w terenie oraz rewizji materiałów źródłowych (publikacje i inne dane zdeponowane w bazie ATPOL), stwierdzono tutaj występowanie 1051 gatunków roślin naczyniowych (PLISZKO 2014a). W kolejnych latach kontynuowano badania w wybranych miejscowościach mezoregionu, wzbogacając listę florystyczną o kilkadziesiąt nowych gatunków i stanowisk (PLISZKO 2014b, 2015, 2016, 2017a; PLISZKO & WOŹNIAK-CHODACKA 2019).

Celem niniejszej pracy było uzupełnienie wykazu roślin naczyniowych Pojezierza Zachodniosuwalskiego o nowe stanowiska rzadkich gatunków bądź o nowe gatunki dla regionu stwierdzone w latach 2019–2024.

MATERIAŁ I METODY

Badania terenowe przeprowadzono w latach 2019–2024 z wykorzystaniem metody kartogramu ATPOL (ZAJĄC 1978). Jako podstawową jednostkę kartogramu przyjęto kwadrat o boku 2,5 km (PLISZKO 2014a). Nazewnictwo roślin podano za PLANTS OF THE WORLD ONLINE (2024), dodając synonimy stosowane w opracowaniu MIRKA i in. (2020). Status geograficzno-historyczny gatunków został określony w skali mezoregionu na podstawie danych źródłowych (ZAJĄC & ZAJĄC 2001; TOKARSKA-GUZIĆ i in. 2012; MIREK i in. 2020), jak również w odniesieniu do kryteriów zalecanych przez PYŚKA i in. (2004) oraz obserwacji terenowych. Gatunki podlegające ochronie gatunkowej w Polsce uwzględniono zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM (2014), natomiast gatunki zagrożone wytypowano za KAŻMIERCZAKOWĄ i in. (2016). Gatunki rzadkie, niepodlegające ochronie prawnej, udokumentowano w postaci okazów zielnikowych, które zdeponowano w Zielniku Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (KRA).

Oznaczenia użyte w liście florystycznej: ! – takson nowy dla flory Pojezierza Zachodniosuwalskiego; * – antropofit zamowiony w regionalnej florz; ** – antropofit niezamowiony w regionalnej florz; ? – takson o niepewnym statusie w skali mezoregionu, być może antropofit; RC – gatunek podlegający ścisłej ochronie gatunkowej w Polsce; Rc – gatunek podlegający częściowej ochronie gatunkowej w Polsce; CR – gatunek krytycznie zagrożony w Polsce, VU – gatunek narażony na wymarcie w Polsce, NT – gatunek bliski zagrożenia w Polsce. Kody jednostek kartogramu ATPOL podano w nawiasach okrągłych.

WYKAZ GATUNKÓW

!** *Blitum virgatum* [≡ *Chenopodium foliosum*] – Bakałarzewo (FB 1603), teren ruderalny, jeden osobnik, 12.08.2020. Ergazjofit.

* *Bunias orientalis* – Zusno (FB 0710), przydroże, jeden osobnik, 16.06.2024; Krzywólka (FA 9613), przydroże, jeden osobnik, 19.06.2024. Kenofit.

Calystegia sepium – Szafranki (FB 0612), przydroże, kilka osobników, 30.07.2021; Bakałarzewo (FB 1603), dawne wyrobisko piasku i żwiru, kilkanaście osobników, 01.08.2024.

Ceratophyllum submersum – Filipów Trzeci (FB 0603), oczko wodne, kilkaset osobników, 19.06.2024.

* *Corispermum pallasii* subsp. *membranaceum* [= *Corispermum leptopterum*] – Bakałarzewo (FB 1603), przydroże, teren ruderalny, kilka osobników, 12.08.2020; Drozdowo (FB 0513), przydroże, jeden osobnik, 21.06.2024. Kenofit.

? *Crepis capillaris* – Raczki Wielkie (FB 1621), pole z uprawą mieszanki roślin pastewnych, kilkaset osobników, 14.08.2019; Zusno w pobliżu wsi Skazdub Stary (FB 0623), pole z uprawą mieszanki roślin pastewnych, kilkadziesiąt osobników, 30.07.2020; Garbas Pierwszy (FB 0612), pole z uprawą mieszanki roślin pastewnych, kilkadziesiąt osobników, 25.08.2023.

! ** *Delphinium ajacis* [= *Consolida ajacis*] – Drozdowo (FB 0503), skraj pola uprawnego z pszenicą, dwa osobniki, 21.06.2024. Ergazjofigit.

! ** *Diploaxis muralis* – Garbas Pierwszy (FB 0612), przydroże, kilka osobników, 25.07.2020. Efemerofit.

** *Dipsacus fullonum* [= *Dipsacus sylvestris*] – Nowe Motule (FA 9730), brzeg rowu odwadniającego przy pastwisku, kilka osobników, 19.06.2024. Ergazjofigit.

Drosera rotundifolia – Las Dąbrówki w pobliżu wsi Skazdub Stary (FB 0633), śródleśne torfowisko, ponad tysiąc osobników, 05.09.2023. RC, NT.

* *Echinocystis lobata* – Karasiewo (FB 1613), skraj łągi nad jeziorem Karasiewek, kilkadziesiąt osobników, 17.08.2023. Kenofit.

Epipactis helleborine – Plewki (FB 0621), skraj boru bagiennego, jeden osobnik, 23.07.2020. Rc.

Equisetum hyemale – Stara Dębszczyzna (FB 0701), obrzeże składowiska kamieni, przy polu uprawnym, kilkaset pędów, 13.08.2023.

* *Eragrostis minor* – Szczecinki (FB 1601), przydroże, kilkadziesiąt osobników, 14.08.2019; Garbas Pierwszy (FB 0612), przydroże, kilka osobników, 25.07.2020; nieużytkowane wyrobisko piasku i żwiru, kilkanaście osobników, 31.07.2024; Szafranki w pobliżu wsi Zusno (FB 0623), nieużytkowane wyrobisko piasku i żwiru, kilkaset osobników, 05.09.2023. Kenofit.

Erigeron muralis [= *Erigeron acris* subsp. *serotinus*] – Filipów Czwarty (FB 0612), murawa kserotermiczna, kilkanaście osobników, 03.08.2019.

** *Erigeron xhuelsenii* – Filipów Trzeci (FB 0603), pole z mieszanką roślin pastewnych, kilkanaście osobników, 14.08.2020. Efemerofit.

Galium odoratum – Filipów Pierwszy (FB 0602), przesuszony las łągowy nad rzeką Rospudą, jedno skupienie pędów o powierzchni około 1 m², 05.06.2023.

* *Geranium molle* – Bakalarzewo (FB 1603), przydroże i pastwisko, kilkanaście osobników, 18.06.2024. Archeofit.

Helichrysum arenarium – Zusno (FB 0710), przydroże, kilkadziesiąt osobników, 16.06.2024. Rc.

* *Heracleum mantegazzianum* – Zusno (FB 0623), brzeg rzeki Zuśnianki, kilka osobników, 16.06.2024; Karasiewo (FB 1613), skraj łągi nad jeziorem Karasiewek, kilkanaście osobników, 17.08.2023. Kenofit.

? *Holosteum umbellatum* – Zusno w pobliżu wsi Skazdub Stary (FB 0623), przydroże na skraju pastwiska, pole uprawne z mieszanką roślin pastewnych, ponad tysiąc osobników, 01.05.2024.

* *Impatiens glandulifera* – Mieruniszki od strony wsi Drozdowo (FB 0503), przydroże i zrab, kilka tysięcy osobników, 27.08.2023. Kenofit.

! *Jacobaea erucifolia* [= *Senecio erucifolius*] – Plewki (FB 0621), skraj łągi nad rzeką Jaworówką, jeden osobnik, 17.08.2019. VU.

Laserpitium latifolium – Las Dąbrówki, w pobliżu wsi Skazdub Stary (FB 0633), skraj boru mieszanego przy zrębie, kilka osobników, 05.09.2023.

* *Lepidium densiflorum* – Bakalarzewo (FB 1603), przydroże, kilka osobników, 18.06.2024. Kenofit.

? *Myosotis sylvatica* – Szafranki (FB 0612, FB 0623), zarośla ruderalne oraz nieużytkowane wyrobisko piasku i żwiru, kilkadziesiąt osobników, 01.05.2024; Zusno (FB 0710), zarośla ruderalne, kilkadziesiąt osobników, 03.05.2024.

** *Oenothera glazioviana* – Stare Motule (FA 9730), teren ruderalny, kilka osobników, 19.06.2024. Ergazjofigit.

** *Panicum milliaceum* – Sadłowina (FB 1613), pole z uprawą ziemniaka, kilkanaście osobników, 11.08.2019; Supienie (FA 9620), pole z uprawą kukurydzy, kilkadziesiąt osobników, 15.08.2020. Efemerofit lub ergazjofigit.

! ** *Plantago coronopus* – Bakalarzewo (FB 1603), piaszczyste przydroże, kilkadziesiąt osobników, 27.07.2023. RC, CR. Efemerofit.

! ** *Portulaca oleracea* – Filipów Pierwszy (FB 0602), teren ruderalny, kilkadziesiąt osobników, 12.08.2019. Efemerofit lub ergazjofigit.

Ranunculus aquatilis – Stare Motule (FB 0700), oczko wodne, kilkadziesiąt osobników, 19.06.2024.

Ranunculus minimus [= *Myosurus minimus*] – Filipów Czwarty (FB 0612), brzeg oczka wodnego, przy pastwisku, kilkadziesiąt osobników, 01.05.2020; Garbas Pierwszy (FB 0612), ogród przydomowy, kilkadziesiąt osobników, 29.04.2024.

Rorippa sylvestris – Bakalarzewo (FB 1603), przydroża, kilkadziesiąt osobników, 18.06.2024.

Sagina procumbens – Nowe Motule (FA9730), przydroże, kilka osobników, 19.06.2024.

Sanguisorba minor subsp. *minor* – Bakalarzewo (FB 1603), przydroże, kilkanaście osobników, 18.06.2024.

Senecio sylvaticus – Las Garbaski (FB 0622), zalesiony zrąb, kilka osobników, 29.07.2019; Las Dąbrówki w pobliżu wsi Skazdub Stary (FB 0633), zalesiony zrąb, kilka osobników, 05.09.2023.

** *Silene dichotoma* – Mieruniszki (FB 0611), pole z mieszkanką roślin pastewnych, kilkadziesiąt osobników, 04.08.2019. Efemerofit.

* *Sisymbrium altissimum* – Garbas Pierwszy (FB 0612), przydroże, kilkanaście osobników, 05.06.2023; Bakalarzewo w pobliżu wsi Plewki (FB 0632), przydroże, kilkadziesiąt osobników, 18.06.2024; Bakalarzewo (FB 1603), przydroże, kilka osobników, 18.06.2024. Kenofit.

* *Solidago canadensis* – Mieruniszki (FB 0611), przydroża, kilka skupień pędów, 16.08.2024; Plewki (FB 0621), przydroża, kilka skupień pędów, 16.08.2024; Zusno (FB 0623), przydroże, kilka skupień pędów, 16.06.2024; Zusno i Nowa Dębszczyzna (FB 0710), przydroża, po kilka skupień pędów, 16.06.2024; Jemieliste i Olszanka (FB 0700), przydroża, po kilka skupień pędów, 16.06.2024. Kenofit.

* *Solidago gigantea* – Zusno (FB 0623), przydroże, kilkadziesiąt pędów, 16.06.2024; Jemieliste (FB 0700), przydroże, kilkadziesiąt pędów, 16.06.2024. Kenofit.

* *Solidago xiederederi* – Supienie (FA 9621), przydroże pod borem sosnowym, jedno skupienie pędów, 15.08.2020; Olszanka (FB 0700), przydroże, dwa skupienia pędów, 06.09.2023; Turówka Stara (FB 0713), odłóg, jedno skupienie pędów, 06.09.2023; Krupin w pobliżu wsi Urbanki (FB 1622), skarpa przydrożna, jedno skupienie pędów, 11.08.2023; Mieruniszki od strony wsi Drozdowo (FB 0503), zalesiony zrąb, jedno skupienie pędów, 27.08.2023. Kenofit.

Typha angustifolia – Gębałówka (FB 1612), staw, kilkaset pędów, 11.08.2019.

Verbascum xsemialbum – Bakalarzewo (FB 1603), dawne wyrobisko piasku i żwiru oraz przydroża, kilka osobników, 18.06.2024.

Vicia cassubica – Filipów Drugi (FA9632), skarpa przydrożna, kilkaset osobników, 19.06.2024.

!*** *Viola xwitrockiana* – Garbas Pierwszy (FB 0612), dawne wyrobisko piasku i żwiru, jeden osobnik, 03.05.2024. Ergazjofitofit.

PODSUMOWANIE

Lista florystyczna obejmuje 45 taksonów (21 rodzimych i 24 obcych) roślin naczyniowych, w tym siedem taksonów nowych dla flory Pojezierza Zachodniosuwalskiego. Stwierdzono cztery gatunki objęte ochroną gatunkową w Polsce (ROZPORZĄDZENIE 2014) oraz trzy gatunki zamieszczone na „czerwonej liście” roślin Polski (KAŹMIERCZAKOWA i in. 2016). Na szczególną uwagę zasługuje stanowisko *Plantago coronopus* w Bakalarzewie, które aktualnie jest najdalej wysuniętym na północny-wschód miejscem jej występowania w naszym kraju. Co ciekawe, w Polsce zachowało się tylko jedno naturalne stanowisko *P. coronopus* na wybrzeżu Bałtyku (SOTEK 2014), przy czym gatunek ten jest krytycznie zagrożony (SOTEK 2014; KAŹMIERCZAKOWA i in. 2016) i podlega ochronie ścisłej (ROZPORZĄDZENIE 2014). Niemniej jednak, w ostatnich latach obserwuje się gwałtowny wzrost liczby stanowisk wtórnych *P. coronopus* w zachodniej i południowej części kraju, głównie na poboczach dróg szybkiego ruchu (ZAJĄC & ZAJĄC 2019; WÓJCIK i in. 2021). Roślina

preferuje siedliska zasolone, stąd jej łatwe rozprzestrzenianie na przydrożach, gdzie gromadzi się sól stosowana zimą do roztopiania śniegu i lodu na nawierzchniach dróg (FEKETE i in. 2021). Jak dotąd *P. coronopus* nie była notowana w północno-wschodniej Polsce (ZAJĄC & ZAJĄC 2019). Najprawdopodobniej została zawleczona na Pojezierze Zachodniosuwalskie z zachodniej części kraju wraz z transportem drogowym, a jej zadomowienie w regionalnej florzce wydaje się wysoce prawdopodobne.

Jacobaea erucifolia to rzadki i narażony na wymarcie gatunek rodzimy w Polsce (KAŻMIERCZAKOWA i in. 2016; PODSIEDLIK & BEDNORZ 2017; ZAJĄC & ZAJĄC 2019). Odkryte w 2019 r. stanowisko w Plewkach należy uznać za zanikłe, ponieważ w kolejnych latach badań nie potwierdzono obecności gatunku. Warto również podkreślić, że inne rodzime dla polskiej flory taksony, takie jak *Calystegia sepium*, *Ceratophyllum submersum*, *Crepis capillaris*, *Dipsacus fullonum*, *Epipactis helleborine*, *Holosteum umbellatum*, *Laserpitium latifolium*, *Myosotis sylvatica*, *Sanguisorba minor* subsp. *minor* i *Senecio sylvaticus* bardzo rzadko występują na Pojezierzu Zachodniosuwalskim (ZAJĄC & ZAJĄC 2001; PLISZKO 2014a, 2015), przy czym *E. helleborine*, *H. umbellatum* i *S. sylvaticus* zostały zaklasyfikowane do krytycznie zagrożonych w skali mezoregionu (PLISZKO 2017b). Stopień zagrożenia *H. umbellatum* wydaje się mniejszy w związku z odkryciem nowej, obfitej populacji, choć jej pochodzenie może mieć charakter antropogeniczny. Z kolei *Ranunculus minimus* w świetle nowych danych nie powinien być traktowany jako gatunek regionalnie wymarły (PLISZKO 2017b).

Trudno jednoznacznie określić status geograficzno-historyczny *Crepis capillaris* – gatunek ten w ostatnich latach pojawia się w uprawach mieszanek roślin pastewnych (trawy i motylkowate), co może sugerować jego zawleczenie z materiałem siewnym. Z drugiej strony nie można wykluczyć, że samoistnie poszerzył zasięg wskutek ekspansji, ponieważ wytwarza lekkie owoce, które mogą być przenoszone z wiatrem na znaczne odległości. Niepewny status ma również *Myosotis sylvatica*, gatunek który pozostaje głównie w uprawie, często spotykany na siedliskach ruderalnych, rzadko zaś w lasach (PLISZKO 2014a).

Na Pojezierzu Zachodniosuwalskim, w granicach przyjętych we wcześniejszych badaniach przez PLISZKO (2014a), *Dipsacus fullonum* jest rośliną obcą, przejściowo dziczejącą z uprawy (PLISZKO 2014a), choć jej zadomowienie obserwowano w Suwałkach (PLISZKO 2015).

W 2024 r. potwierdzono trwanie populacji *Oenothera glazioviana* na stanowisku w Dąbrowskich (od 2018 r., PLISZKO & WOŹNIAK-CHODACKA 2019) oraz *Portulaca oleracea* na stanowisku w Filipowie Pierwszym (od 2019 r.), co może sugerować wysoki potencjał obydwu gatunków do naturalizacji w regionalnej florzce. Warto zaznaczyć, że w niniejszym opracowaniu *Silene dichotoma* została potraktowana jako efemerofit, w przeciwieństwie do wcześniej nadanego statusu kenofita (PLISZKO & WOŹNIAK-CHODACKA 2019), ponieważ pomimo wyjątkowo licznej populacji, gatunek ten nie utrzymał się dłużej na stanowisku. Odnosząc się do inwazyjnych gatunków obcych, w ostatnich latach na Pojezierzu Zachodniosuwalskim obserwuje się wyraźny wzrost liczby stanowisk *Solidago canadensis* i *S. gigantea*. Rośliny te bardzo łatwo rozprzestrzeniają się z wiatrem, zasiedlając odłogi, przydroża i zręby. Niestety wraz z postępującą inwazją *S. canadensis*, coraz częściej dochodzi do hybrydyzacji z rodzimą *S. virgaurea*, stąd też przybywa nowych stanowisk *S. xniederederi*.

Dalsze badania florystyczne są niezbędne w celu lepszego rozpoznania rozmieszczenia, tendencji dynamicznych i statusu geograficzno-historycznego roślin naczyniowych na Pojezierzu Zachodniosuwalskim.

Podziękowania. Autor dziękuje Profesorowi Leszkowi Bednorzowi za weryfikację okazów zielnikowych *Jacobaea erucifolia* oraz Recenzentowi za krytyczne uwagi i pomocne sugestie. Badania zostały sfinansowane z działalności statutowej Instytutu Botaniki UJ (N18/DBS/000002).

LITERATURA

- FEKETE R., HASZONITS G., SCHMIDT D., BAK H., VINCZE O., SÜVEGES K. & MOLNÁR A. V. 2021. Rapid continental spread of a salt-tolerant plant along the European road network. – *Biological Invasions* **23**: 2661–2674.
- GUS 2024. Rocznik statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2023. s. 787. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa.
- KAŹMIERCZAKOWA R., BLOCH-ORŁOWSKA J., CELKA Z., CWENER A., DAJDOK Z., MICHALSKA-HEJDUK D., PAWLIKOWSKI P., SZCZĘŚNIAK E. & ZIARNEK K. 2016. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. s. 44. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Kraków.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2020. Vascular plants of Poland. An annotated checklist. s. 526. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- PLANTS OF THE WORLD ONLINE. Royal Botanic Gardens, Kew. <https://powo.science.kew.org> (dostęp: 21.08.2024).
- PLISZKO A. 2012. Materiały do flory roślin naczyniowych Pojezierza Zachodniosuwalskiego. – *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* **19**(1): 3–11.
- PLISZKO A. 2014a. Flora roślin naczyniowych Pojezierza Zachodniosuwalskiego. – *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Botaniczne* **48**: 1–349.
- PLISZKO A. 2014b. Nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum* w dolinie górnej Rospudy. – *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* **70**(4): 355–357.
- PLISZKO A. 2015. New floristic records from the Polish part of the Lithuanian Lakeland (NE Poland). – *Steciana* **19**(1): 25–32.
- PLISZKO A. 2016. Additions to vascular plant flora of the Western Suwałki Lakeland, north-eastern Poland. – *Botanica Lithuanica* **22**(2): 178–181.
- PLISZKO A. 2017a. New and noteworthy vascular plant records from the Polish part of the Lithuanian Lakeland. – *Acta Musei Silesiae Scientiae Naturales* **66**(2): 113–116.
- PLISZKO A. 2017b. Red list of vascular plants of the Western Suwałki Lakeland, north-eastern Poland. – *Acta Musei Silesiae Scientiae Naturales* **66**(1): 65–73.
- PLISZKO A. & WOŹNIAK-CHODACKA M. 2019. New records of vascular plant distribution in the Polish part of the Lithuanian Lakeland, north-eastern Poland. – *Botanica* **25**(1): 97–101.
- PODSIEDLIK M. & BEDNORZ L. 2017. Aktualne rozmieszczenie *Senecio erucifolius* subsp. *erucifolius* i subsp. *tenuifolius* (*Asteraceae*) w Polsce. – *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* **24**(1): 29–47.
- PYŠEK P., RICHARDSON D. M., REJMÁNEK M., WEBSTER G. L., WILLIAMSON M. & KIRSCHNER J. 2004. Alien plants in checklists and floras: towards better communication between taxonomists and ecologists. – *Taxon* **53**: 131–143.
- RICHLING A. & SOLON J. 2021. Pojezierze Zachodniosuwalskie (842.72). – W: A. RICHLING, J. SOLON, A. MACIAS, J. BALON, J. BORZYSZKOWSKI & M. KISTOWSKI (red.), *Regionalna geografia fizyczna Polski*, s. 548–549. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.

- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409).
- SOTEK Z. 2014. *Plantago coronopus* L. Babka pierzasta – W: R. KAŹMIERCZAKOWA, K. ZARZYCKI & Z. MIREK (red.), Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe, s. 485–487. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Kraków.
- TOKARSKA-GUZIŁ B., DAJDOK Z., ZAJĄC M., ZAJĄC A., URBISZ A., DANIELEWICZ W. & HOŁDYŃSKI C. 2012. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. s. 197. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.
- WÓJCIK T., CZARNA A., GAWROŃSKI S., GÓRECKI A., JAKUBOWSKA M., JERMAKOWICZ E., ŁAZARSKI G., PLISZKO A., PODGÓRSKA M., STACHURSKA-SWAKOŃ A., STADNICKA-FUTOMA A., TOWPASZ K., WYRZYKIEWICZ-RASZEWSKA M. & GÓRSKI P. 2021. Nowe stanowiska roślin naczyniowych Polski, 2. – Wiadomości Botaniczne **65**, <https://doi.org/10.5586/wb.656>.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiadomości Botaniczne **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red). 2019. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce: Dodatek. s. 319. Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

SUMMARY

In 2019–2024, floristic studies were carried out in selected localities of the Pojezierze Zachodniosuwalskie lakeland, NE Poland, using the ATPOL cartogram method in order to supplement data on the distribution of rare vascular plant species. The paper presents 45 plant taxa, including seven new ones for the flora of the region (i.e. *Blitum virgatum*, *Delphinium ajacis*, *Diplotaxis muralis*, *Plantago coronopus*, *Portulaca oleracea*, *Jacobaea erucifolia* and *Viola xwittrockiana*). Remarkably, the new locality of *P. coronopus* is currently the most north-eastern point of occurrence of this species in Poland. Two alien species, *Oenothera glazioviana* and *Portulaca oleracea*, seem to have a high potential become established in the regional flora. Moreover, with two new localities, *Ranunculus minimus* should no longer be considered extinct in the region. Further floristic studies are needed to better understand the distribution and dynamic trends of native and alien vascular plant species in the Pojezierze Zachodniosuwalskie lakeland.

Wpłynęło: 22.08.2024 r.; przyjęto do druku: 15.10.2024 r.